בס"ד
"הדף היומי לתולדותינו"
יום ה', ז' באלול תשס"ו (31 באוגוסט)
עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הפסיפס של הרצל [המשך המאמר מאתמול]**...**

זהו תהליך העובר על העלייה כולה: בניה ובנותיה לומדים עברית, משתלבים בעולם העבודה ומטביעים את חותמם על ההוויה הישראלית. אך האם אכן נוצר כאן פסיפס אמיתי, פסיפס שהוא לא רק ישראלי אלא גם "מוזאי", יהודי?

כדי ליצור פסיפס יש צורך באבנים קטנות, אך גם במלט שיצמיד אותן יחדיו. הרצל האמין כי המלט שיחבר את חלקי הפסיפס של החברה הישראלית יהיה היהדות. ואולם בפועל נדחקה היהדות הצדה בידי בן־גוריון וממשיכי דרכו, ובמקומה הומצאה ה"ישראליות" או ה"צבריות" כדבק חברתי. ייתכן שבתחילת הדרך לא היה צריך יותר מזה, אך ככל שנקפו השנים התברר כי "הזהות הישראלית" המנותקת מהשורשים ומן ההיסטוריה היהודית דלה מכדי לחבר לאורך זמן קבוצות שונות ומגוונות כל כך. "הישראליות" של כור ההיתוך הלכה והתפוררה, תוך שהיא מותירה אחריה חלל תרבותי. וכך, בהעדר מכנה משותף משמעותי, החל הפסיפס הישראלי להתרופף בעשורים האחרונים.

העלייה מרוסיה הרגישה בזאת היטב. בניגוד למה שמקובל לחשוב, מרבית העולים - לפחות בשנותיה הראשונות של העלייה - שאפו להתחבר להוויה היהודית־ישראלית. הם באו הנה ללא כל ידע או רקע ביהדות והרגישו בחסרונו של החיבור הזה. כאשר התפרקה ברית־המועצות נפרמו התפרים שאיגדו את העמים והקבוצות הדתיות השונות, ואלה שבו והתכנסו אל תוך זהויותיהם הישנות. היהודים, שלא ידעו דבר על שורשיהם, מצאו עצמם ללא כל זהות והחלו לחפש אחריה. הם ביקשו ללמוד על לוח השנה היהודי, על ההיסטוריה היהודית, על המורשת ועל התרבות של עמם. **אך כשהגיעו לכאן גילו שכדי להיות ישראלים אין הם מוכרחים להתחבר לשום זהות יהודית** מגובשת; לכל היותר די להם - בעיני ישראלים רבים - שישרתו בצבא.

ידיד אחד, עולה חדש, היטיב לתאר זאת באוזניי. "*סברתי*", הוא אמר, "*כי בעלותי לארץ אני מוסיף לילדיי שלושת אלפים שנות היסטוריה. חשבתי שאני מביא את ילדיי ממקום שבו ההיסטוריה החלה בשנת 1917 אל מקום הנושא על כתפיו מורשת בת אלפי שנים. אולם בפועל, גיליתי מהר מאוד ש**במקום להוסיף להם 3000 שנה, החסרתי להם 30**. גיליתי שכאן ההיסטוריה מתחילה בשנת 1948*".

ללא היסטוריה יהודית, ללא תרבות יהודית, לא יהיה אפשר ליצור כאן פסיפס אמיתי. שכן במקום שילוב מרהיב של סגנונות והשפעות, הולכת ונוצרת בארץ חברה המחולקת לקבוצות המתכנסות אל תוך עצמן, קבוצות המציבות בראש סדר העדיפויות שלהן את האינטרס הסקטוריאלי על חשבון השיקול הלאומי הכולל, קבוצות שאינן מדברות זו עם זו ונלחמות זו בזו על השליטה במדינה. מבחינתה של החברה הישראלית, שנמצאת עדיין בעיצומו של תהליך התהוות ואשר נתונה במלחמה על עצם קיומה, זהו תהליך הרה אסון.

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 18^{44}	(י-ם): 18^{28}	(ת"א): 18^{43}	(חיפה): 18^{35}
צאת השבת	(ב"ש): 19^{40}	(י-ם): 19^{40}	(ת"א): 19^{42}	(חיפה): 19^{42}

פרשת השבוע: **"כי-תצא"** [דברים כ"א 10 – כ"ה 19] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.